

Sygn. akt III RC 75/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Piszczu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jakub Błesiński

Protokolant st. sekr. sądowy Joanna Święcka

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2021 roku w Piszczu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej J. D. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową A. D.

przeciwko R. K.

o podwyższenie alimentów

I. Alimenty, zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszczu z dnia 6 marca 2019 roku, w sprawie sygn. akt III RC 163/18, od pozwanego R. K. na rzecz małoletniej powódki J. D. w kwocie po 650 złotych miesięcznie, z dniem 30 lipca 2020 roku podwyższa do kwoty po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletniej powódki A. D. z tym, że odsetki za opóźnienie liczone będą od dnia 1 lutego 2021 roku.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Przyznać radcy prawnemu K. B., tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przedstawicielce ustawowej małoletniej powódki – A. D. wynagrodzenie w kwocie 1476 złotych (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć 00/100), w tym kwotę 276 złotych tytułem podatku VAT, które nakazuje wypłacić ze środków budżetowych Sądu Rejonowego w Piszczu.

IV. Nie obciąża stron opłatami sądowymi.

V. Wyrokowi w pkt I. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 75/20

UZASADNIENIE

A. D., jako przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki J. D., wniosła o podwyższenie alimentów ustalonych na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Piszczu III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 6 marca 2019 roku sygn. akt III RC 163/18 z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 1 000 złotych płatnych z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dziecka A. D..

W uzasadnieniu wskazała, że od ostatniego orzekania minęło półtora roku. Wskazała, że obecnie koszty utrzymania małoletniej J. D. składają się następujące wydatki:

- wyżywienie – 550 złotych miesięcznie,
- mieszkanie – ½ czynszu tj. kwota 250 złotych miesięcznie,
- karnet na konie – 450 złotych miesięcznie,
- odzież – 350 złotych miesięcznie,
- zabawki, rozrywki – 250 złotych miesięcznie,
- lekarstwa – 100 złotych miesięcznie,
- środki czystości, kosmetyki – 100 złotych miesięcznie,
- wycieczki i imprezy szkolne – 500 złotych rocznie,
- paliwo – 250 złotych miesięcznie.

Przedstawicielka ustawowa podkreśliła, że to wyłącznie ona sprawuje osobistą opiekę nad małąletnią córką, dba o jej prawidłowy rozwój emocjonalny i duchowy. Ojciec dziecka nie utrzymuje żadnych kontaktów z córką, nie odwiedza jej, nie dzwoni i nie pyta o jej samopoczucie. Nie przynosi, ani nie wysyła córce żadnych prezentów, nie kupuje zabawek, ubrań. Pozwany swój wkład w utrzymanie córki ogranicza do łożenia zasądzonych alimentów.

Matka małąletniej powódki wskazała, że R. K. dysponuje znacznymi możliwościami zarobkowymi. Jest żołnierzem zawodowym. Stała praca stanowi dla pozwanego źródło stabilnego dochodu, który wynosi około 3 500 złotych netto miesięcznie.

Przedstawicielka ustawowa małąletniej powódki wskazała, że obecnie nie pracuje. Utrzymuje się z renty chorobowej, świadczenia uzupełniającego z tytułu niepełnosprawności oraz zasiłku pielęgnacyjnego. (...) przedstawicielkę ustawową wspierają również rodzice.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił, co następuje:

Małąletnia J. D. pochodzi z nieformalnego związku (...).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszku z dnia 6 marca 2019 roku w sprawie III RC 163/18 Sąd podwyższył alimenty ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszku z dnia 14 września 2015 roku w sprawie III RC 126/15, od R. K. na rzecz małąletniej J. D. w kwocie po 600 złotych miesięcznie do kwoty po 650 złotych miesięcznie.

Małąletnia J. D. miała wówczas 11 lat. Była dzieckiem ogólnie zdrowym, wymagała opieki stomatologicznej oraz wizyt u okulisty i audiologa. Była uczennicą szkoły podstawowej. Uczęszczała na zajęcia taekwondo w porze zimowej.

A. D. miała wówczas 26 lat. Sama wychowywała małąletnią córkę J. D.. Mieszkała wraz z rodzicami w dwóch połączonych mieszkaniach, które były w trakcie remontu. Zajmowała z córką jeden pokój.

Koszt utrzymania małąletniej i jej matki wynosił 200 złotych – czynsz, 50 złotych – prąd, 14,50 złotych – fundusz remontowy, 80 złotych - opłata za wodę, 500-600 złotych - koszty wyżywienia, 100-150 złotych - środki czystości, lekarstwa – 250-300 złotych, 120 złotych – wizyta u stomatologa.

A. D. pracowała w Lombardzie i zarabiała 427 złotych netto, a także sprzedawała rzeczy, które kupowała w internecie. Łącznie miesięcznie zarabiała około 1 000 złotych. Otrzymywała również pomoc finansową od rodziców. Dziadkowie

dokładali się do zakupu prezentów dla małoletniej w tym S. L. wraz z dodatkami za kwotę 593,98 złotych, konsoli S. (...) wraz z grami o łącznej wartości 1 878 złotych.

R. K. miał 32 lata. Pracował, jako żołnierz zawodowy na kontrakcie zawartym do 30 czerwca 2020 roku. Mieszkał w domu z żoną, synem w wieku 6 lat oraz córką w wieku 3 lat. Za styczeń 2019 roku osiągnął dochód brutto w wysokości około 3 566,20 złotych wraz z dodatkową służbą. Po odciążeniu alimentów przez komornika otrzymywał 2 200 złotych. Otrzymywał również dodatek mieszkaniowy w wysokości 480 złotych miesięcznie oraz tzw. trzynastkę, świadczenie mundurowe w kwocie 2 200 złotych rocznie. Jego żona nie pracowała zawodowo, zajmowała się prowadzeniem domu oraz wychowaniem dzieci. Na wynajem domu wraz z prądem i wodą płacili 600 złotych miesięcznie. Spłacali raty kredytu, który wzięli na ślub w kwocie po 350 złotych miesięcznie. Nie posiadali oszczędności.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w sprawie III RC 163/18 k. 35; ustalenia zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego w Piszcu w sprawie III RC 163/18 k.38v-39v akt sprawy III RC 163/18)

Obecnie małoletnia J. D. ma 13 lat. Uczęszcza do VI klasy szkoły podstawowej. Obecnie uczy się zdalnie. Jest zdrowa. Nie ma już potrzeby wizyt u psychologa. Małoletnia leczy się stomatologicznie. Koszt leczenia jednego zęba to kwota 650 złotych. Obecnie zajęcia dodatkowe, w tym zajęcia z jazdy konnej oraz wycieczki nie odbywają się. Miesięczny koszt utrzymania małoletniej wynosi około 1 300 złotych.

Obecnie A. D. ma 28 lat. Jest niepełnosprawna w stopniu znacznym. Jest całkowicie niezdolna do pracy do dnia 31 marca 2021 roku. Kolejną wizytę u lekarza orzecznika ZUS ma umówioną na dzień 4 marca 2021 roku. Zdiagnozowano u niej nowotwór jajnika. Otrzymuje rentę w wysokości 1 149,37 złotych. Otrzymuje również świadczenie uzupełniające w wysokości 500 złotych miesięcznie. W 2020 roku otrzymała dodatkowe roczne świadczenie w wysokości 1 200 złotych brutto. Jej łączne dochody wynoszą 1 754 złotych miesięcznie. Ponadto otrzymuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 złotych oraz alimenty w wysokości 650 złotych. Rodzice pomagają jej finansowo.

Ponosi koszty związane z utrzymaniem domu tj. woda – 130 złotych za kwartał, prąd – 100 złotych, środki czystości – 200-250 złotych. Koszt zakupu odzieży to 300-350 złotych. Koszt artykułów szkolnych w skali roku to około 1 000 złotych, przy czym A. D. otrzymała świadczenie w wysokości 300 złotych na wyprawkę szkolną. Oplaca córce telefon w wysokości 30 złotych miesięcznie.

(dowód: decyzja o przyznaniu renty k. 12-13; informacja o świadczeniu uzupełniającym k. 15-16; informacja o dodatkowym rocznym świadczeniu uzupełniającym k. 17, decyzja o waloryzacji renty k. 18, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k.19-20; orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k.21; dokumentacja medyczna k.22-23; zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki k. 122v)

R. K. ma obecnie 34 lata. Jest zdrowy. Pozostaje w związku małżeńskim, z którego ma dwoje dzieci.

Jest zatrudniony w 24 (...) Oddziale (...) w G. na stanowisku żołnierz zawodowy na kontrakcie zawartym do 30 czerwca 2023 roku.

Jego miesięczne uposażenie netto z dodatkami stałymi za miesiąc grudzień 2020 roku wynosiło 2 965,03 złotych. Średniomiesięczne uposażenie netto wraz z dodatkami stałymi w okresie od 1 stycznia do 30 września 2020 roku wynosiło 2 900,27 złotych. Ponadto otrzymał gratyfikację urlopową w wysokości 5 969,50 złotych netto, dodatkowe roczne uposażenie 3 273,20 złotych netto, nagrodę uznaniową w wysokości 707,58 złotych netto, a także wynagrodzenie za służby i dyżury w wysokości 986 złotych netto. Jego średnie uposażenie netto za miesiące od lutego 2020 roku do stycznia 2021 roku wynosi 3 633,76 złotych. Po odciążeniu przez komornika alimentów oraz pożyczki z pracy pozostaje mu kwota 2 900 złotych netto.

R. K. zakupił mieszkanie na kredyt, którego rata wynosi 1 509 złotych. Ponosi miesięczne koszty: czynsz – 500 złotych, prąd – 130 złotych, dojazdy do pracy – 200 złotych, wyżywienie – 1 000-1 200 złotych, Internet i telefony – 200 złotych, lekarstwa – 70 złotych.

Żona R. K. nie pracuje, zajmuje się dziećmi. Nie jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy. Nie dorabia.

R. K. utrzymuje z córką sporadyczny kontakt. Nie kupuje jej prezentów, nie przekazuje dodatkowych pieniędzy.

(dowód: informacja z 24 (...) Oddziału (...) w G. k. 90; zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 119; zeznania pozwanego k. 123v- 124)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie. Tak, więc od chwili urodzenia zobowiązani są do dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania.

Z przepisu powyższego wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie i nie pozostaje w niedostatku lub posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie jego kosztów utrzymania lub wychowania. We wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się takie potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiednio do wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Rodzice są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych i kulturalnych, także środki wychowania i kształcenia według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego, w tym podwyższenia, obniżenia lub uchylecia alimentów.

Rozstrzygnięcie oparte na podstawie art. 138 kro polega na porównaniu stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmianie.

Zadaniem Sądu w niniejszej sprawie było, zatem ustalenie, czy po zasądzeniu alimentów w dniu 6 marca 2019 roku, w sprawie III RC 163/18, nastąpiła istotna zmiana okoliczności w zakresie sytuacji rodzinnej, osobistej i zarobkowej zobowiązanego oraz w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, uzasadniająca zmianę dotychczasowej wysokości alimentów. Dlatego też Sąd przede wszystkim porównał, po pierwsze, jak kształtowały się usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki w dacie poprzedniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego, a jak w czasie orzekania w niniejszej sprawie, a po wtóre - porównał możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego we wskazanych wyżej okresach.

Od daty zasądzenia ostatnich alimentów upłynęły niespełna dwa lata i bez wątpienia w tym czasie wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki. Zdaniem Sądu Najwyższego, które Sąd orzekający w pełni podziela, różnica wieku dziecka spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, sama

przez się uzasadnia wzrost potrzeb uprawnionego do alimentów (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 1965r. w sprawie I CZ 135/64, niepubl.).

Małoletnia J. D. ma obecnie 13 lat. Uczęszcza do VI klasy szkoły podstawowej. Jej stan zdrowia uległ poprawie. Leczy się stomatologicznie. Obecnie, ze względu na stan pandemii, nie uczestniczy w zajęciach dodatkowych. Nie są też organizowane żadne wycieczki.

Bez wątplenia uległa też zmianie sytuacja pozwanego. Pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy i osiąga stały dochód w wysokości około 3 600 złotych miesięcznie. Zakupił mieszkanie na kredyt, którego miesięczna rata wynosi 1 509 złotych. Nie bez znaczenia jest fakt, że po rozstaniu z matką małoletniej pozwany zawarł związek małżeński i oprócz małoletniej powódki, ma na utrzymaniu także bezrobotną żonę i dwoje małoletnich dzieci. Okoliczności powyższe jednak nie zwalniają pozwanego od obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniej powódki. Mają wpływ na ustalenie wysokości alimentów, co Sąd uwzględnił, oddalając powództwo ponad kwotę 700 złotych. Małoletnia powódka nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie i to na rodzicach ciąży obowiązek dostarczenia jej środków utrzymania i wychowania.

Ponadto podkreślić trzeba, że pozwany podejmując konkretne decyzje życiowe, w tym decyzje finansowe czy też decyzje o założeniu nowej rodziny, powinien mieć na uwadze, że ma na utrzymaniu małoletnie dziecko, któremu musi zapewnić środki finansowe.

Sytuacja przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki również uległa zmianie. Matka małoletniej ma orzeczoną niepełnosprawność w stopniu znacznym ze względu na nowotwór jajnika. Otrzymuje rentę w wysokości 1 754 złotych, a ponadto pobiera świadczenie wychowawcze w wysokości 500 złotych oraz otrzymuje alimenty na córkę. Podkreślić należy, że od dnia ostatniego orzekania jej dochody wzrosły niemalże dwukrotnie. Z tego też powodu Sąd doszedł do przekonania, że jest w stanie partycypować w kosztach utrzymania córki w większej części niż dotychczas.

W ocenie Sądu przedstawicielka ustawowa nie udowodniła, że ponosi koszty utrzymania małoletniej powódki w wysokości 2 300 złotych. Sąd nie dał wiary, że miesięczny koszt lekarstw dla zdrowego dziecka wynosi 100 złotych. W ocenie Sądu wątpliwe też jest ponoszenie kosztów związanych z wyjazdami do kina oraz na basen w wysokości 250 złotych, w obecnym stanie pandemii, gdy korzystanie z tego typu atrakcji jest w znacznej części ograniczone już od prawie roku. W tym miejscu należy również podkreślić, że alimenty służą zaspokojeniu takich wydatków na dzieci, które są niezbędne i obiektywnie uzasadnione, a nie wszelkich możliwych wydatków, które rodzic chciałby na dzieci ponosić. Sąd ocenił, że koszt utrzymania małoletniej powódki oscyluje w granicach 1 300 złotych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że alimenty w kwocie po 700 złotych miesięcznie, będą adekwatne do jej wieku i usprawiedliwionych potrzeb oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego. Pozostałą kwotę brakującą na utrzymanie powodów powinna łożyć jej matka.

Stąd w oparciu o przepis art. 138 kro, art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 kro Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 700 złotych.

Z uwagi na to, iż w sprawie został ustanowiony pełnomocnik z urzędu dla przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki w osobie radcy prawnego, Sąd na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tj. Dz. U. Z 2019 r. poz. 68). zasądził na jej rzecz od Skarbu Państwa kwotę 1 200 złotych i kwotę tę podwyższył o podatek VAT, tytułem udzielonej i nieopłaconej w całości lub części pomocy prawnej.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc.

Wyrokowi w punktach podwyższających alimenty Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 kpc.